

NIA NEA *

*Nea is het Griekse woord voor nieuws

10 MEI 2016

IN DIT NUMMER

"MIGRATION IN THE MARGINS OF EUROPE"	1
ANNUAL LECTURE NIA	1
BAKHUIZEN ARCHIEF	2
STUDY IN HOLLAND FAIRS	2
LEZINGENSERIE "TELLING HISTORIES: IMAGES, MEMORIES, NARRATIVE"	3
CONFERENTIE OIKOS-TAPHOS-TEMENOS	4
NIEUWGRIEKS 3	4
NIEUWGRIEKS 1	5
EXHIBITING DRESS	5
CURSUS VISUAL ETHNOGRAPHY @HENE	6

AGENDA

VIJFDE SESSIE "TELLING HISTORIES"-REEKS
10/5 ATHENE

NIA-ANNUAL
13/5

VIJFDE SESSIE "TELLING HISTORIES"-REEKS
27/5

EXHIBITING DRESS
28/5

CURSUS NIEUWGRIEKS 1
16/6-25/6

MASTERCLASS BYZANTINE ARCHEOLOGY
18/6-25/6

CURSUS "VISUAL ETHNOGRAPHY OF CITYSCAPES"
6/7-29/7

MIGRATION IN THE MARGINS OF EUROPE

2016 begon voor het NIA met een wel heel bijzondere versie van de jaarlijkse Winter School "Migration in the Margins of Europe". Dit jaar bood deze cursus, die voor de vijfde maal in samenwerking met het IMES (UvA) georganiseerd werd, de deelnemers namelijk voor het eerst de gelegenheid om aan beide zijden van de Egeïsche zee onderzoek te verrichten naar de migratiestromen die onderwerp zijn van uitvoerig politiek en maatschappelijk debat. Van 4-17 januari vond een intensief programma plaats in Istanbul, dat in nauwe samenwerking met onze collega's van het Nederlands Instituut in Turkije was ingevuld. Naast gastcolleges en lezingen van lokale experts omvatte het programma ook veldonderzoek op relevante locaties zoals opvangcentra en wijken waar veel migranten en vluchtelingen zich vestigen, al dan niet in afwachting van de oversteek naar Griekenland. Van 18-30 januari wachtte de deelnemers een vergelijkbaar programma in Athene, waarbij geprofiteerd kon worden van het uitgebreide netwerk van relevante contacten dat het NIA de afgelopen jaren heeft opgebouwd. De succesvolle cursus eindigde met de presentaties van het vergelijkend veldonderzoek dat de deelnemers in groepjes verricht hadden tijdens hun verblijf in Istanbul en Athene. Behalve het NIA, het IMES en het Nederlands Instituut in Turkije waren dit jaar ook de VU en het Migration Research Center van Koç University in Istanbul als organisatoren bij de Winter School betrokken.

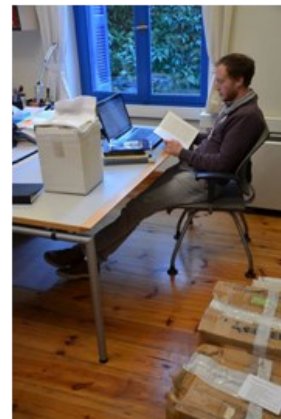

ANNUAL LECTURE NIA 13 MEI

Vrijdag 13 mei staat de "NIA-annual" weer op het programma. Deze jaarlijkse bijeenkomst is het verslag over de archeologische activiteiten die onder auspiciën van het NIA zijn verricht in het voorgaande jaar. De avond is met name bedoeld voor collega's van andere buitenlandse archeologische scholen en Griekse archeologische instanties maar ook andere belangstellenden zijn van harte welkom. Het verslag van NIA-directeur Winfred van de Put, zal traditiegetrouw worden gevolgd door een lezing ([zie abstract](#)), dit jaar verzorgd door Prof. Dr. Onno van Nijf, hoogleraar Oude Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen.

BAKHUIZEN ARCHIEF

Van 1 februari tot 18 maart werd de staf van het NIA tijdelijk versterkt door stagiair Niels Dijkstra, Masterstudent geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen. Tijdens zijn stageverblijf ging Niels enthousiast en toegewijd aan de slag met de inventarisatie van het archief van de Nederlandse archeoloog Cees Bakhuizen, dat zich sinds enige jaren op het NIA bevindt. Professor Bakhuizen (Universiteit Utrecht) kan beschouwd worden als een van de grondleggers van het Nederlands Instituut Athene, vanwege zijn nauwe betrokkenheid bij de oprichting van de 'Archaeological Survey School of the Netherlands', de eerste Nederlandse wetenschappelijke vertegenwoordiging in Griekenland. Daarnaast werkte hij sinds de jaren '70 op diverse archeologische locaties in Griekenland, wat leidde tot een omvangrijk archief met onder meer verslagen, notities, kaarten en foto's. Nadat eerder Jorrit Kelder al een begin had gemaakt met de ontsluiting van deze schat aan materiaal, nam Niels Dijkstra de verdere gedetailleerde beschrijving van het archief ter hand. Dit resulteerde in een volledige inventarisatie van al het materiaal, met uitzondering van de foto's, dia's en grote tekeningen.

Het NIA zal zich de komende tijd actief inzetten om ook (kopieën van) de archieven van andere Nederlandse archeologische projecten in Griekenland naar Athene te halen, zoals het aan zijn formele status van Nederlandse Archeologische School in Griekenland ook verplicht is. Daarvoor is inmiddels contact gezocht met de betrokken archeologen en de organisatie DANS (Data Archiving and Networked Services).

STUDY IN HOLLAND FAIRS ATHENE EN THESSALONIKI

In het weekend van 13 en 14 februari vond in Athene voor de tweede keer in successie de "Study in Holland"-onderwijsbeurs plaats. Dit jaar namen acht Nederlandse universiteiten deel aan dit drukbezochte evenement dat opnieuw georganiseerd werd in nauwe samenwerking met onze collega's van de Nederlandse Ambassade in Athene. Verspreid over beide dagen vonden zo'n 1800 bezoekers hun weg naar de Orange Grove, de incubator voor start-ups die op initiatief van de ambassade is opgezet. De belangstellenden lieten zich uitvoerig informeren over de Engelstalige onderwijsprogramma's die door de aan de beurs deelnemende universiteiten verzorgd worden, waarbij er vooral veel belangstelling was voor het omvangrijke aanbod aan Master-programma's. Ook de centrale presentaties die de universiteiten tijdens het weekend verzorgden mochten zich in een warme belangstelling verheugen. Regelmatig was het aantal geïnteresseerden dusdanig groot dat de 120 aanwezige stoelen bij lange na niet volstonden om iedereen een zitplaats te bieden.

De "Study in Holland"-beurs die twee dagen later aan de Aristoteles Universiteit in Thessaloniki plaats vond liet een zelfde beeld zien. Ruim 650 belangstellenden bezochten de stands en presentaties van de vertegenwoordigde instellingen. De beurs in Thessaloniki vond dit jaar voor het eerst plaats in het nieuwe gebouw dat onderdak biedt aan het Research Dissemination Center en voorzien is van alle moderne voorzieningen.

LEZINGENCYCLUS TELLING HISTORIES

Zoals u al in het vorige nummer van [NIA-NEA](#) heeft kunnen lezen, behoort met ingang van dit academisch jaar ook de moderne en contemporaine geschiedenis tot de aandachtsgebieden het Nederlands Instituut in Athene. Een lezingencyclus van in totaal 5 sessies vormt daarbij de basis voor een tweetal workshops die na de komende zomer zullen plaatsvinden (meer hierover in onze volgende nieuwsbrief).

Op dinsdag 8 maart werd de derde sessie belegd rond het thema “Victims of Violence-The Meaning of the Victims’ Narrative”. Daarbij stonden de traumatische ervaringen en verhalen centraal van vrouwen die tijdens de oorlog in Bosnië en de Griekse burgeroorlog het slachtoffer werden van verkrachting. De avond werd geopend door een indrukwekkende lezing van Prof. Selma Leydesdorff, hoogleraar Oral History and Culture van de Universiteit van Amsterdam en auteur van onder andere het bekende boek “De leegte achter ons laten, een geschiedenis van vrouwen van Srebrenica”. Uit haar verhaal “Narratives of the Survivors of Srebrenica: How do they Reconnect to the World?” werd duidelijk hoe belangrijk het vertellen van en luisteren naar de verhalen van de slachtoffers van verkrachting is, niet alleen voor de individuele – maar ook voor de collectieve traumaverwerking.

Midhat Poturović

De tweede lezing van de avond “The Burden of Silence: Coping with the Trauma of War Rape” werd verzorgd door dr. Riki van Boeschoten (Emeritus hoogleraar aan de Universiteit van Thessalië). Aan de hand van geluidsfragmenten maakte dr. Van Boeschoten een uitvoerige analyse van een Oral History interview dat zij had afgenomen van een Macedonische vrouw die tijdens de burgeroorlog slachtoffer werd van verkrachting door een soldaat van het Griekse regeringsleger. Daarbij besteedde zij met name aandacht aan de factoren die er voor kunnen zorgen dat een lang verzwegen traumatische ervaring uiteindelijk toch onder woorden gebracht wordt.

De laatste twee sessies uit de lezingencyclus “Telling Histories” zullen plaatsvinden op dinsdag 10 en vrijdag 27 mei. Het onderwerp van de eerste avond is “The Musealization of the Holocaust”. Dr. Erik Somers van het NIOD zal bij deze gelegenheid spreken over het thema: “The Holocaust in the museum. Changing memory and representation”, terwijl de presentatie van dr. Esther Solomon van de Universiteit van Ioannina zal gaan over “The musealization of the Holocaust: “From the survivors’ perspective””. Moderator en co-referent van de avond is dr. Riki van Boeschoten (Universiteit van Thessalië).

Het overkoepelende thema van de (voorlopig) laatste sessie op 27 mei is “The Heritage of Collaboration”. Dit onderwerp zal belicht worden door dr. Ismee Tames, (NIOD en bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Utrecht) en dr. Dimitris Kousouris (Universiteit van Wenen). De rol van moderator en co-referent zal worden vervuld door Dr. Rika Benveniste van de Universiteit van Thessalië.

CONFERENTIE OIKOS-TAPHOS-TEMENOS

Op 26 en 27 februari organiseerden wij de conferentie '*Oikos-Taphos-Temenos, Iconography in Greek context*'. De titel wijst op de drie belangrijke contexten waarin Grieks aardewerk gevonden wordt: het huis, het graf en de tempel. Afbeeldingen op Griekse vazen worden heel vaak geïnterpreteerd alsof de vindplaats, en dus het eigenlijke gebruik in de oudheid, er niet toe doet. Een modernere benadering houdt daar wèl rekening mee. Een belangrijke archeoloog die deze benadering vooral op materiaal in Etrurië heeft toegepast is Dimitris Paleothodoros van de Universiteit van Thessalië, die ik heb gevraagd mede-organisator te zijn. In een later stadium deed ook de Belgische School mee; met de Brusselse hoogleraar Athina Tsingarida, die helaas afwezig was, en haar studenten, hebben de Belgen ook een belangrijke bijdrage geleverd aan deze benadering. Van deze studenten was er gelukkig wèl een behoorlijk aantal aanwezig.

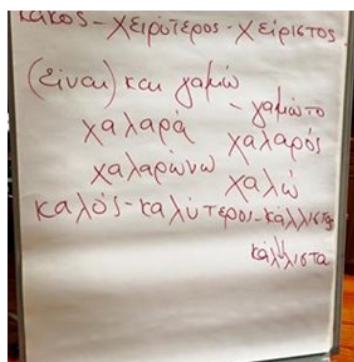
De openings sessie ging in op theorie en methode, terwijl de tweede dag voornamelijk was gewijd aan verschillende contexten in de Griekse wereld. Overal bleek op een eigen manier omgegaan te zijn met de Atheense afbeeldingen. Enkele Griekse deelnemers aan de conferentie presenteerden fantastisch materiaal uit recente en oudere opgravingen. Helaas bleek het 'oikos' (huis) gedeelte zo goed als afwezig, maar de tempel en vooral het graf kwamen uitgebreid aan bod.

Een korte conferentie met een beperkt aantal deelnemers kan natuurlijk lang niet alle aspecten van deze benadering van Griekse afbeeldingen behandelen. Er zijn echter wel goede discussies gevoerd en interessant materiaal gepresenteerd. De publicatie van deze conferentie, die we aan het begin van 2017 klaar hopen te hebben, zal een goede bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van deze benadering.

(Verslag: Winfred van de Put)

NIEUWGRIEKS 3

Van 12 tot en met 20 maart vond op het NIA voor de eerste maal een taal cursus Nieuwgrieks op niveau III plaats. Studenten die bij eerdere cursussen de basisbeginselen onder de knie hadden gekregen, konden tijdens deze intensieve voorjaarscursus hun kennis verder uitbreiden, onder andere met nuttig vakjargon en smeulige straattaal. De cursus werd opnieuw verzorgd door twee docenten van het Taalhuis Amsterdam, die als vaste partner bij de NIA-taalcursussen betrokken is. Naast het intensieve lesrooster omvatte het programma ook diverse culturele activiteiten en werd er een kookles verzorgd die de cursisten letterlijk en figuurlijk ook een kijkje gaf in de ελληνική κουζίνα (Griekse keuken).

NIEUWGRIEKS 1 16-25 JUNI

Van 16 tot en met 25 juni aanstaande staat de volgende cursus Nieuwgrieks 1 op het programma, die bedoeld is voor studenten en medewerkers van Nederlandse universiteiten. De cursus wordt opnieuw georganiseerd in samenwerking met Taalhuis Amsterdam en biedt belangstellenden de mogelijkheid om de eerste stappen te zetten in deze boeiende, springlevende taal. Naast de intensieve taallessen maken ook diverse culturele activiteiten deel uit van het programma. De cursisten kunnen dus echt breed kennis maken met de Nieuwgriekse taal en cultuur. Omdat de cursus flexibel is opgezet, zijn ook mensen die al wat kennis van het Nieuwgrieks hebben van harte welkom om deel te nemen. Hoewel de deadline voor aanmelding inmiddels is verstreken, is er misschien nog wel een plaatsje beschikbaar voor snelle beslissers. Voor meer informatie zie onze [website](#).

EXHIBITING DRESS

Op zaterdag 28 mei organiseert het NIA in samenwerking met de Hellenic Costume Society het eendaagse symposium “Exhibiting dress: engaging with the past and the present”. Tijdens het symposium zullen wetenschappers en curatoren uit diverse landen, waaronder Nederland, met elkaar in debat gaan over de uitdagingen bij het exposeren van kleding in de 21e eeuw. “Exhibiting dress: engaging with the past and the present” vindt plaats in het kader van de Internationale Museumdag 2016 en duurt van 09.00 tot 17.30. Meer informatie is te vinden op onze [website](#).

VISUAL ETHNOGRAPHY 6-29 JULI

Na de buitengewoon geslaagde première in 2015, staat de cursus “Visual Ethnography of Cityscapes” natuurlijk ook deze zomer weer op het programma. Voor de organisatie van deze intensieve kennismaking met de kunst van het maken van antropologische documentaires, wordt opnieuw samengewerkt met Ethnofest, het ethnografische filmfestival dat elk najaar in Athene plaatsvindt. Daarnaast is dit jaar ook de vakgroep Sociale en Culturele Antropologie van de Vrije Universiteit als medeorganisator bij de cursus betrokken. Van 6-29 juli zullen de cursisten zowel theoretisch als praktisch geschoold worden in het vervaardigen van documentaires, waarbij de deelnemers in kleine groepjes hun eigen korte film (circa 10 minuten) in het Atheense stadslandschap zullen maken. Deze documentaires zullen, na hun definitieve montage, vertoond worden in een speciale sessie van het Ethnofest-festival (24-27 november). De cursus is met name bedoeld voor studenten Sociale Wetenschappen, Letteren en Beeldende Kunst (MA, laatste jaar BA, eerste jaar PhD) en biedt plaats aan maximaal 30 deelnemers. Belangstellenden wordt dan ook geadviseerd om zich zo spoedig mogelijk aan te melden (deadline 25 mei). Meer informatie over deze cursus is te vinden op onze [website](#).

@ H E N E D O O R A N N E V A N D E N H E U V E L

Death in the Greek world

Het is best wel wat, na een lange reis voor het eerst in Athene aankomen. Gelukkig was het NIA makkelijk te vinden en werden we bij aankomst hartelijk verwelkomd door de portier. Samen met een cursusgenoot moesten we nog wat eten en toen kwam voor mij de grootste verrassing (ik had niet op maps gekeken waar het lag); de eerste avond eten aan de voet van de Akropolis! Meer cliché -Athene kun je het eigenlijk niet maken denk ik!

Het NIA bleek die nacht prima slaapkamers te hebben en de volgende ochtend hebben we genoten van een ontbijtje in de, toen nog, heerlijk koele binnentuin. Een beetje bijgekomen van de reis bleek dat zo ongeveer alle grote, toeristische attracties binnen handbereik waren! Zo konden we makkelijk de 2 dagen voor de cursus die we aan het NIA zouden volgen doorbrengen.

Tijdens de cursus bleek hoe handig de bibliotheek is; het is een fijne werkruimte maar mocht je behoefte hebben aan meer stilte om je heen, hebben (bijna) alle kamers ook een bureau. 's Ochtends ook zeker fijn is de keuken die standaard aanwezig is, waar je even een eitje kan bakken. Absoluut een mooi plekje om Athene vanuit te verkennen dus!

Anne van den Heuvel is Masterstudent Middellandse Archeologie aan de RUG. Van 30 maart tot en met 10 april nam zij deel aan de cursus "Death in the Greek world" die het NIA voor het tweede opeenvolgende jaar organiseerde in samenwerking met Professor Sofia Voutsaki van de Rijksuniversiteit Groningen. Aan de cursus werd deelgenomen door studenten van de Universiteiten van Amsterdam, Groningen, Leiden en Utrecht, de Radboud Universiteit, de Rijksuniversiteit Gent en het University College London.

COLOFON

Het Nederlands Instituut Athene is een interuniversitair wetenschappelijk instituut dat gefinancierd en bestuurd wordt door 6 Nederlandse universiteiten (Amsterdam, Groningen, Leiden, Nijmegen, Utrecht en de VU). Het organiseert, verzorgt en faciliteert onderwijs en onderzoeksprojecten in samenwerking met universiteiten en onderzoekscentra in Nederland en Griekenland. Het NIA is door de Griekse overheid erkend als "Archeologische School" en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor het archeologisch onderzoek dat vanuit de Nederlandse universiteiten in Griekenland wordt verricht.

NIA-NEA is de nieuwsbrief van het Nederlands Instituut Athene en verschijnt vier keer per jaar.

Opmaak en eindredactie: Annemarie Oosting; teksten in dit nummer: Willem Ledeboer, Winfred van de Put, Anne van den Heuvel
Nederlands Instituut Athene, Makri 11, 117 42 Athene – Griekenland.

Tel: 00.30.210.9210760; e-mail: nia@nia.gr; www.nia.gr